

РЕЦЕНЗІЯ

кандидата педагогічних наук, доцента,
завідувачки кафедри вокально-хорової підготовки

Ашихміної Наталії Віталіївни

на дисертаційне дослідження **Лі Хунянь**

«Формування мотивації до дистанційних форм навчання майбутніх бакалаврів музичного мистецтва в процесі виконавсько-інструментальної підготовки»,

подане на здобуття наукового ступеня доктора філософії
за спеціальністю 014 Середня освіта (Музичне мистецтво)

Актуальність дисертаційного дослідження Лі Хунянь є безперечною. Сучасна музична освіта розвивається в умовах інтенсивної цифровізації, що зумовлює трансформацію традиційних підходів до навчання. Зростаюча роль дистанційного формату відкриває нові можливості, проте водночас створює виклики, пов'язані з підтриманням мотивації студентів. Опанування музичного мистецтва передбачає не лише накопичення знань, а й формування виконавських навичок, що вимагає систематичної практики та емоційного залучення. Відсутність безпосереднього контакту з викладачем, труднощі в отриманні оперативного зворотного зв'язку та обмеженість взаємодії можуть знижувати навчальну мотивацію, що ставить під загрозу ефективність підготовки майбутніх фахівців.

Упровадження адаптивних методів і технологій, що сприяють активній взаємодії, персоналізації художньо-освітнього процесу та використанню мультимедійних ресурсів, дозволяє мінімізувати ці ризики. Водночас ключовим фактором успішного навчання є внутрішня мотивація студентів, їхня готовність до самостійної роботи та здатність долати труднощі. Дослідження механізмів формування мотиваційно-ціннісного ставлення до навчання в умовах цифрової трансформації набуває особливої значущості, адже воно спрямоване на розробку ефективних педагогічних стратегій, що забезпечать якісну підготовку майбутніх бакалаврів музичного мистецтва, зокрема збереження традицій виконавської школи та розвиток творчого потенціалу студентів в умовах глобальних змін.

Таким чином, дослідження проблеми розробки методики формування мотивації до дистанційних форм навчання майбутніх бакалаврів музичного мистецтва в процесі виконавсько-інструментальної підготовки має значну теоретичну та практичну цінність, оскільки сприяє вдосконаленню освітнього процесу, забезпеченню його ефективності в умовах цифрової трансформації та формуванню висококваліфікованих фахівців, здатних до самостійного розвитку та творчої реалізації.

Лі Хунянь розроблено чітку та логічну структуру дисертації, в якій усі складові взаємопов'язані, що сприяє послідовному викладу матеріалу.

Дисертанткою вирішено завдання дослідження, а саме: розкрито теоретичні основи дистанційних форм навчання в процесі виконавсько-інструментальної підготовки через зосередження уваги на їх специфіці та

потенціалі в умовах сучасної системи музичної освіти; визначено сутність та структуру мотивації до дистанційних форм навчання майбутніх бакалаврів музичного мистецтва в процесі виконавсько-інструментальної підготовки; обґрунтовано наукові підходи та технологічні платформи до формування мотивації до дистанційних форм навчання майбутніх бакалаврів музичного мистецтва в процесі виконавсько-інструментальної підготовки; розроблено критерії оцінювання та рівні сформованості мотивації до дистанційних форм навчання майбутніх бакалаврів музичного мистецтва в процесі виконавсько-інструментальної підготовки; експериментально доведено ефективність авторської методики формування мотивації до дистанційних форм навчання майбутніх бакалаврів музичного мистецтва в процесі виконавсько-інструментальної підготовки.

Аналізуючи наукову новизну дослідження, варто звернути увагу на такі ключові аспекти: вдосконалено інтегральну теоретико-методичну концепцію дистанційного навчання в процесі виконавсько-інструментальної підготовки, яка враховує когнітивні особливості студентів, психолого-педагогічні аспекти взаємодії між викладачами та студентами і водночас адаптує традиційні освітні принципи до умов використання сучасних інформаційно-комунікаційних технологій, що забезпечують інтерактивність та персоналізацію освітнього процесу; обґрунтовано необхідність розроблення та впровадження інтегрованої системи мотиваційного забезпечення дистанційного навчання, яка ґрунтується на інноваційних психолого-педагогічних підходах і поєднує внутрішню та зовнішню мотивацію, а також персоналізованих освітніх траєкторій, що спрямовані на підвищення якості та ефективності навчального процесу; розроблено модель використання інноваційних практик дистанційного навчання, яка інтегрує мультимедійні технології, системи управління навчанням, а також різні формати синхронного та асинхронного навчання, забезпечуючи адаптацію педагогічних методик до індивідуальних потреб майбутніх бакалаврів; удосконалено інтегративний підхід до застосування адаптивних цифрових платформ, таких як штучний інтелект, Інтернет-речей та доповнена реальність, які забезпечують створення персоналізованих траєкторій навчання, що дозволяють індивідуалізувати процес опанування техніки гри на музичному інструменті завдяки автоматизації аналізу прогресу, наданню інтерактивного зворотного зв'язку та створенню іммерсивного навчального середовища.

Лі Хунянь у першому розділі дисертації зроблено висновок про те, що одними з основних мотиваційних чинників, що впливають на процес навчання майбутніх бакалаврів музичного мистецтва в умовах дистанційної освіти, є внутрішня мотивація студентів, яка включає пізнавальний інтерес, бажання досягти високих результатів і прагнення до самовдосконалення. Наголошено, що пізнавальний інтерес студентів до предмета навчання, здатність до самоосвіти та націленість на особистісний розвиток значною мірою визначають рівень їхньої активності та залученості в навчальний процес. Мотивацію до дистанційних форм навчання визначено як сукупність

внутрішніх і зовнішніх стимулів, які спонукають особистість до активної участі в навчальному процесі, організованому з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, та визначають її готовність до самостійного здобуття знань, розвитку професійних навичок і досягнення навчальних цілей у віддаленому форматі.

Дисертанткою визначено специфічну конструкцію досліджуваного феномена. Вона складається з комунікаційно-адаптаційного, інтелектуально-емоційного та творчо-інноваційного компонентів.

У другому розділі на особливу увагу заслуговує обґрунтування дисертанткою педагогічних умов вирішення завдань дослідження, а саме: установка на освоєння форм дистанційного навчання та формування мотивації в процесі виконавсько-інструментальної підготовки; цілеспрямоване розширення знань щодо дистанційних форм навчання в процесі виконавсько-інструментальної підготовки; сприяння формування вмінь застосування технологій дистанційного навчання в музично-освітньому процесі.

У третьому розділі Лі Хунянь науково обґрунтовано критерії для визначення загального рівня сформованості мотивації до дистанційних форм навчання майбутніх бакалаврів музичного мистецтва в процесі виконавсько-інструментальної підготовки: комунікаційно-інтеграційний, когнітивно-емоційний, методично-творчий.

Формувальний експеримент дисертанткою впроваджувався в три етапи. Перший етап було визначено як мотиваційно-орієнтаційний, що став основою для створення мотиваційної та емоційної залученості студентів у процес пізнання дистанційного простору. Другий етап методики, пізнавально-активізаційний, був спрямований на стимулювання активної пізнавальної діяльності студентів. На цьому етапі застосовувалися методи, які сприяли розвитку інтересу до навчального матеріалу, формуванню самостійності у виконанні завдань і посиленню внутрішньої мотивації. Використовувалися інтерактивні завдання, мультимедійні ресурси, обговорення, онлайн-консультації та практичні вправи, що допомагали студентам не лише засвоювати знання, а й активно їх застосовувати в процесі виконавської підготовки. Третій етап методики формування мотивації до дистанційних форм навчання, практично-рефлексивний, був спрямований на самостійне застосування студентами здобутих знань і навичок, а також на рефлексію процесу навчання. На цьому етапі студенти аналізували власні досягнення, оцінювали свою виконавську підготовку, отримували зворотний зв'язок від викладачів та однокурсників, що дозволяло коригувати подальші навчальні стратегії. Цей етап сприяв глибшому усвідомленню студентами важливості власної мотивації для подальшого розвитку і самовдосконалення.

За результатами кінцевого діагностування рівня сформованості мотивації до дистанційних форм навчання у респондентів експериментальної та контрольної груп на завершальному етапі формувального експерименту було встановлено, що показники в експериментальній групі значно зросли

порівняно з результатами респондентів контрольної групи, що підтвердило ефективність методики формування досліджуваного феномена.

Позитивно оцінюючи наукові здобутки Лі Хунянь, звернемо увагу на деякі зауваження до поданої дисертації:

1. У роботі не достатньо висвітлено питання міждисциплінарного підходу в процесі дистанційного навчання майбутніх бакалаврів музичного мистецтва. Для більш чіткого розуміння ефективності навчання важливо розглянути взаємодію між музичними дисциплінами та технологічними інструментами дистанційної освіти.

2. У роботі акцентується увага на важливості технологічних платформ у процесі дистанційного навчання, але недостатньо враховано питання їх доступності та рівня технологічної підготовленості студентів.

3. У висновках до розділів дисертації не висвітлено визначення ключового поняття дослідження та його структурної конструкції, відсутній перелік педагогічних умов та назви критеріїв, використаних для визначення загального рівня сформованості мотивації до дистанційних форм навчання майбутніх бакалаврів музичного мистецтва в процесі виконавсько-інструментальної підготовки. Для чіткого розуміння логіки дослідження необхідно було уточнити та конкретизувати висновки, забезпечивши їхню узгодженість із теоретичними положеннями роботи.

4. У тексті дисертаційної роботи зустрічаються певні стилістичні, граматичні, орфографічні помилки та огріхи технічного характеру.

Висновок: дисертаційна робота на тему «Формування мотивації до дистанційних форм навчання майбутніх бакалаврів музичного мистецтва в процесі виконавсько-інструментальної підготовки» є оригінальним, завершеним дослідженням, актуальним у сучасних умовах розвитку мистецької освіти. В роботі Лі Хунянь продемонстровано науково обґрунтовані результати, показано володіння методологією наукових досліджень щодо продукування результатів, пов'язаних із новизною та практичною значущістю. Кваліфікаційна наукова праця відповідає чинним вимогам п. п. 6, 7, 8, 11 «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженому Постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44, а Лі Хунянь заслуговує на присудження ступеня доктора філософії за спеціальністю 014 Середня освіта (Музичне мистецтво).

Рецензент:

кандидат педагогічних наук, доцент,
завідувачка кафедри
вокально-хорової підготовки
ДЗ «Південноукраїнський національний
педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського»

Наталія АШІХМІНА

